

ného súdu v Košiciach, I. námestok Dr. Lev Jech, viceprezident zemského úradu v Užhorode, II. námestok Dr. Hugo Tänzer, advokát v Košiciach, III. nám. Dr. Ivan Štefánik, vládny radca a policajný riaditeľ v Košiciach, I. jednatel Adolf Vavroušek, okresný sudca v Košiciach, II. jednatel Dr. R. Hnilica, advokát v Košiciach. Čl. príspevok ročne zo KČ. Prihlásených je 466 členov, z ktorého počtu je 444 členov novoprihlásených. Z toho pripadá na stav: sudcov a štátnych zástupcov 163, na dôstojníkov just. služby 4, na práv. úradníkov riadit. št. železníc 22, na fin. riaditeľstvo 13, na košické riaditeľstvo pošt a tel. 19, verejných notárov 9, na stav advokátov 225 a zbytok na iné odbory. Prednáška I. prez. N. S. tam povedaná vyjde tlačou v niektorom z prvých čísiel »Právneho obzoru«.

J o s k o.

»Kriticke poznámky k novej osnove občianskeho súdneho poriadku«. (Článok Dra Ivana Ottlyka, advokáta v Bratislave v »Českej advokácii« čis. 8.—10. ročník 1932.) V poslednej dobe sa právnická verejnosť česká i slovenská s veľkou obľubou zaoberá novou osnovou obč. súd. poriadku, najmä však otázka novôt v odvolacom pokračovaní je tým kameňom úrazu, ktorý na pr. i na poslednom právnickom sjazde v Bratislave zapríčinil nemilé scény a rozpory. Horejší článok uverejnený v »Českej advokácii« si zasluhuje už i preto pozornosti, lebo pisateľ objektívne a bez jednostranného horlenia za systém rakúsky alebo uhorský na základe praktických zkuseností kritizuje osnovu. Naprv sa zaoberá kontumačným rozsudkom, ktorý dľa osnovy má mať miesta aj proti zameškávšiemu sa žalobcovi. Poukazuje na nedôslednosť tohoto ustanovenia a vysvetľuje význam §u 430 o. s. p. slov.: »Vynesie-li sa však proti nedostavivšiemu sa žalobníkovi v každom prípade kontumačný rozsudok, znamená to meritorné rozhodnutie, na čom žalovaný zpravidla nemá záujem a žalobník bude nútený podať odpor v žalobe pokračovať, i vtedy, keď by on bol chcel žalobu učiniť tým, že sa nedostavil, bezpredmetnou«. — Potom poukazuje autor na rozpor medzi §-om 407 osnovy a §-om 398 osnovy. Taxatívny výpočet §-u 407 znemožňuje súdu odoprieť vynesenie kontumačného rozsudku, keď skutkový prednes žaloby dľa platného práva vôbec nemôže byť podkladom uplatňovaného práva. — Ďalej vytýka autor §-u 235 osnovy, že kladie do rúk subjektívnej úvahy jednotlivého sudcu, či má byť v tom ktorom prípade zmena žaloby po vstúpení do sporu pripustená i proti ohradeniu sa žalovaného. Vznikla by tým neistota, lebo žalobca by si nebol na čistom vopred, či môže uplatňovať zmenu žaloby a preto autor odporúča paralelné ustanovenie ako je v §-u 188 uh. p. s. p. — Vo stati o odvolaní sa proti dôvodom rozsudku poukazuje autor správne na to, že osnovatelia nového obč. súd. por. nepoznali úplne slovenské právo, alebo aspoň sa nevhýbili do jeho jemných nuancií. — Pripojenie sa k odvolaniu a dovolaniu je osnovou zavrhnuté z toho dôvodu, že je vraj nemiestne, aby sa opravnými prostriedkami bojovalo navzájom, bez skutočného materiálneho právneho záujmu. Kto sa cíti byť ukrivdený rozsudkom, ten má vraj podať opravný prostriedok bez ohľadu na odvolanie protistrany. Autor správne poukazuje na to, že toto je názor teoretika, ktorý nevie, čo je život a čo je žijúce právo. Na praktických príkladoch poukazuje autor na to, že často pre jednu stránku stáva sa odvolanie potrebným až podaným odvolaním protistrany. A najhlavnejší dôvod je ten, že sa týmto ustanovením zbaví súd veľkej časti svojej agendy, keďže nebudú podávané odvolania len z opatrnosti i v takých prípadoch, kedy snád obe strany majú dobrú vôľu — i pri čiastočnou oželení svojich neprisúdených nárokov — uspokojiť sa s rozsudkom z dôvodov ekonomických.

Avšak najdôležitejší je odsek týkajúci sa novôt v odvolacom pokračovaní. Je adresovaný najmä právnikom zo zemí historických a oboznamuje ich historiou a logickou štruktúrou systému slov. o. s. p. Pádne vyvracia dôvod dôvodovej zprávy, že vraj slovenský o. s. p. je pre advokátov príliš pohodlný a to tým, že pre advokáta je vždy lepšie, keď je procesný poriadok komplikovaný, rigorózný, ťažkopádny, lebo tým viac nelaik odkázaný na pomoc advokátovu. To teda nasved-

čuje skôr pre než proti novotám. Zákonodárcovi má ísť skôr o zistenie materiálnej pravdy v pravotách a nie formalistické riešenie sporov. Treba vzat' zreteľ aj na to, že ľud na Slovensku a v Podkarp. Rusi nie je tak vzdelaný, žeby vedel dať advokátovi hneď na prvý krát takú informáciu, aby táto vyčerpala všetky okolnosti, prípadne i tie, ktoré vyjdú na javo až námietkami protistrany. Keď klient zabudne na rozhodujúcu okolnosť, nemôže ju uplatniť ani v odvolaní, ani v prípadnej obnove, ktoré podmienky sú tiež prísnejšie upravené osnovou, než o. s. p. slovenským. Je aj zbytočným potom mať dve inštanície, ktoré posudzujú spor koniec koncov len po stránke právnej, veď je o mnoho dôležitejším úkolom zistiť správne skutkový stav, než aplikovať právo. Slov. o. s. p. má dve inštanície, ktoré zisťujú skutkový stav a všetky tri inštanície aplikujú právo. Tým je daná väčšia záruka spravodlivosti vo smysle materiálneprávnom. Konečne už i z hľadiska procesnej ekonomie je systém, ktorý dáva možnosť tomu, aby po vyčerpaní všetkých troch inštanícií, posledná inštančia z dôvodu, že si prvý súd nepovšimul navrhnutých dôkazov, vrátila vec k novému pojednávaniu prvému súdu, iste menej výhodný než systém slov. o. s. p. dľa ktorého v podobnom prípade rozhoduje odvolací súd opätovne po doplnení dokazovania. Osnova skrýva v sebe možnosť nekonečného preťahovania sporu. Advokát bude musieť ku konci pojednávania pred prvým súdom urobiť všetky možné dokazovacie návrhy. Protistrana urobí to isté. Zatiaľ čo súd bude mať už svoju sentenciu hotovú, popíšu sa celé archy protokolu len »z opatrnosti«.

Horejší článok slovenského právnika-praktika v českom časopise advokátov akiste prispeje k propagovaniu stanovisku slovenských právníkov.

Dr. Vk.

Mierový prejav, ktorý usporiadala 8. decembra bratislavská odbočka Ženskej ligy pre mier a slobodu spolu s Vysokoškolským združením pre Spoločnosť Národov, mal na poradi ako hlavný bod prejav posl. doc. Dr. J. Stránskeho. Dr. Stránský dôvodil na príkladu rádia a mierových porád, o čo predbieha v našej dobe civilizácia kultúru, zdôraznil, že nepomôže zdržiavať vypuknutie vojny až k okamihu, keď je pripravená a štáty vyzbrojené, a apeloval na prítomných, aby v sebe i v svojom okolí pôsobili výchovou k skutočnej ľudskosti. — Význačným bol ešte francúzsky prejav Dr. Kunošeho a riad. Faragóm po maďarsky prednesená ukážka z divadelnej hry bratislavského mierového pracovníka Dr. Schulpeho. Súbor »Robotníckej Akadémie« predviedol scénickú úpravu Wolkerovej básne »Mirogoj«.

čb.

I. sjazd právníkov štátov slovanských v Bratislave 1933. Referenti a koreferenti boli už pred mesiacom pevne stanovení. I. Právo súkromné. 1. Sjednotenie obligáčného práva v štátoch slovanských. Referent: Poľsko: univ. prof. Dr. Roman Longchamps de Berier, Lvov. Koreferent (v ďalšom uvádzam len za Československo a to na druhom mieste) univ. prof. Dr. Jaromír Sedláček, Brno. 2. Sjednotenie manželského práva v št. slov. Juhoslávia — Dr. Živojin Perić, univ. prof., Belehrad; ČSR. univ. prof. Dr. Emil Svoboda, Praha. 3. Hypoteka na riečne parníky. Juhoslávia — odb. prednosta min. zahr. Dr. Ivan V. Subotić, Belehrad; ČSR. Dr. František Sitenský, vrch. odb. radca min. obchodu v Prahe. II. Právo obchodné a zmenečné: 1. Jednotná úprava zmenečného práva dľa ženevských konvencií v št. slov. Poľsko — univ. prof. Dr. Josef Sulkowski, Poznaň; ČSR. univ. prof. Dr. Karol Kizlink, Bratislava. III. Občiansky súdny poriadok: 1. Jednotná úprava predpisov o exekúcii, nútenom vyrovnaní a konkurze v št. sl.: Juhoslávia — Dr. Hugo Werk, advokát, Zagreb; ČSR. Dr. František Štajgr, univ. docent, Bratislava. IV. Právo trestné. 1. Zodpovednosť za jednanie prevedené na rozkaz predstaveného. Referent ČSR. — podpluk. just. Dr. Jozef Lepšík, Praha. Koreferenti: Bulharsko Colonel Slivkov prokurátor Najv. voj. súdu v Sofii; Juhoslávia — univ. prof. Dr. Metod Dolenc, L'ubľaň; Poľsko — Dr. Štefan Glaser, univ. prof., Vilno. 2. Potreba a rozsah sjednote-